

Folkeavstemning om målform

TOLKNINGSUTTALELSE | 12.12.2014

Innkalling til rådgivende folkeavstemning kan skje ved innkalling i den lokale pressen, såfremt hensynet til de stemmeberettigede blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

Gjelder

- Forskrift til opplæringslova - § 9-4 Røystinga

Vi har svart på to spørsmål om rådgivende folkeavstemning om målform i grunnskolen.

Innkalling

Vi har svart på spørsmål fra Fylkesmannen i Oppland om hvorvidt innkalling til rådgivende folkeavstemning om målform i grunnskolen, jf. forskrift til opplæringsloven § 9-4, krever en felles innkalling til de som er stemmeberettigede eller om hver enkelt innbygger må få en formell innkalling per brev.

Innkalling til rådgivende folkeavstemning kan skje ved innkalling i den lokale pressen, såfremt hensynet til de stemmeberettigede blir ivaretatt på en forsvarlig måte. Kommunen har ansvar for at innkallingen skjer til de stemmeberettigede med minst fire ukers frist, og at innkallingen har med opplysninger som er foreskrevet i forskrift til opplæringsloven § 9-4.

Hvem som er stemmeberettiget fremgår av forskrift til opplæringsloven § 9-2.

Hva skjer om reglene ikke følges?

Vi har også svart på en henvendelse fra Bokmålsforbundet om skolemålsavstemninger. Henvendelsen gjelder spørsmål om brudd på opplæringsloven § 2-5 syvende ledd. Det som skjedde i saken Bokmålsforbundet refererer til, var at samtlige forhåndsstemmer i en kommune ble lagt i samme urne, slik at man i ettertid ikke kunne fordele bokmåls- og nynorskstemmene på den enkelte skole. Forhåndsstemmene skal tillegges stemmene ved avgitt skole, noe som ikke var mulig i dette tilfelle. Til tross for den feilen som ble begått, vedtok valgstyret å godkjenne valget.

Vi kan ikke ta stilling til om denne konkrete saken utgjør et brudd på loven, men generelt kan vi si at opplæringsloven § 2-5 syvende ledd stiller krav om en rådgivende folkeavstemning ved skifte av målform i det området som sokner til en skole, jf. § 8-1. Det innebærer at de som bor i skolens opptaksområde skal være hørt før vedtak om hovedmål fattes.

Det faktum at skoleavstemningene i kommunen ikke fulgte denne prosedyren, herunder om dette har virket bestemmende på vedtakets innhold, er etter vår mening et spørsmål om lovlighetskontroll, som må vurderes av kommunestyret og/eller Fylkesmannen.

Vedlegg

- Svar om folkeavstemning til Fylkesmannen i Oppland
- Svar til Bokmålsforbundet om skolemålsavstemninger